

နိုင်ငံတကာလွှတ်တော်ဆိုင်ရာစုံစမ်းစစ်ဆေးမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်သုတေသနနည်းလမ်း

လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအာဆီယံလွှတ်တော်အမတ်များအဖွဲ့ (APHR) သည် မြန်မာနိုင်ငံစစ်အာဏာသိမ်းမှုအပေါ် နိုင်ငံတကာ၏တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာလွှတ်တော်ဆိုင်ရာစုံစမ်းစစ်ဆေးမှု (IPI) ပြုလုပ်မည့်အစီအစဉ်ကို မိတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ နိုင်ငံတကာအစုအဖွဲ့များကို မဟာဗျူဟာကျသော၊ စံနှုန်းများနှင့်အညီဖြစ်သော၊ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သော၊ အချိန်သတ်မှတ်ချက်ပါဝင်သော မူဝါဒအကြံပြုချက်များပေးခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အကြမ်းဖက်မှုအဆုံးသတ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းပေါ် ပြန်လည်ရောက်ရှိရေး ပိုမိုထိရောက်စွာ ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏တုန့်ပြန်မှုကို ဆန်းစစ်မှုများပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပြီး သို့မှသာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အပြုသဘောဆောင်သော ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများရှိလာအောင် လွှမ်းမိုးနိုင်သည့် သံတမန်အရဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေးအရဖြစ်စေ တီထွင်ဖန်တီးမှုနှင့် ထိရောက်မှုရှိသော နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းသည် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် (၁၅) လ တာကာလအတွင်း ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသော စစ်တပ်၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများအပေါ် တုန့်ပြန်ရာတွင် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများကြိုတင်တားဆီးခြင်းနှင့် လူသားချင်းစာနာမှုပထမဦးစားပေးရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအပါအဝင် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများ ဝတ္တရားများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် ဆိုးရွားစွာပျက်ကွက်မှုများရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ “လူသားမျိုးနွယ်အပေါ်ကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်မှုနှင့် စစ်ရာဇဝတ်မှု” မြောက်နိုင်ငံခြေရှိသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးမဟာမင်းကြီးကဆိုခဲ့သော လုပ်ရပ်များကို မြန်မာစစ်တပ်က ဆက်လက်ကျူးလွန်နေသည်။

အချက်အလက်များ စုစည်းနိုင်ရန် IPI သည်

- အဓိကကျသော အေဂျင်စီများ/အဖွဲ့အစည်းများထံသို့ သတင်းအချက်အလက်တောင်းခံသွားမည်။
- စာတမ်းတင်သွင်းရန်ဖိတ်ခေါ်မှု ပြုလုပ်သွားမည်။
- လူထုကြားနာပွဲ (၅) ခု ပြုလုပ်သွားမည်။

လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ

IPI ထံသို့ စာဖြင့်ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ တင်သွင်းမှုများသည် အောက်ပါမေးခွန်းများအတွက် အဖြေများပါဝင်သင့်သည်။

- (၁) နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအကျပ်အတည်းအပေါ် ၎င်းတို့၏တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် မည်သို့ဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။
- (၂) နိုင်ငံတကာအစိုးရများသည် မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီအတိုက်အခံများ ၊ အရပ်ဘက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအဖွဲ့အစည်းများကို မည်သို့ထိတွေ့လက်တွဲဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း ပြုလုပ်နိုင်/သင့်သနည်း။
- (၃) ဤအကျပ်အတည်းကိုဖြေရှင်းရာတွင် လက်ရှိအချိန်အထိ ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် မည်သို့ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သနည်း။ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုမရှိ ဖြစ်နေချိန်တွင် အခြားမည်သည့်အရာများ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသနည်း။
- (၄) ဤအကျပ်အတည်းကိုဖြေရှင်းရာတွင် လက်ရှိအချိန်အထိ အာဆီယံအနေဖြင့် မည်သို့ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသနည်း။ အခြားမည်သည့်အရာများ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသနည်း။
- (၅) မြန်မာနိုင်ငံအခြေအနေအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုပြုလုပ်ရန် အခြားမည်သည့် အစားထိုးယန္တရားများ သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသနည်း။
- (၆) ထိခိုက်နစ်နာသူများအတွက် တရားမျှတမှုရရှိရေး ပံ့ပိုးကူညီရန်နှင့် စစ်အုပ်စု၏ပြစ်မှုများအတွက် ပြန်လည်ကုစားမှုများ ပြုလုပ်ပေးရန် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် မည်သို့ဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။
- (၇) လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီများသည် မြန်မာပြည်အတွင်းက လိုအပ်ချက်ရှိနေသူများထံသို့ မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ရောက်ရှိနေသနည်း။ အကူအညီများ ထိရောက်စွာဖြန့်ဝေနိုင်ရန် မည်သို့ဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။
- (၈) မြန်မာဒုက္ခသည်များသည် မည်သည့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ရရှိကြသနည်း။ မည်သည့်အရာများ လိုအပ်နေသနည်း။
- (၉) အာဏာသိမ်းမှုကို မည်သည့်အရာကစေ့ဆော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်သနည်း။ အာဏာသိမ်းမှုကို ဦးတည်စေခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံအခင်းအကျင်းနှင့် အခြေအနေဖန်တီးရာတွင် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် မည်သို့သက်ဆိုင်ပါဝင်မှု ရှိခဲ့သနည်း။

မြန်မာနိုင်ငံစစ်အာဏာသိမ်းမှုအပေါ် နိုင်ငံတကာ၏တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် နိုင်ငံတကာလူထုကိုယ်စားလှယ်များဆိုင်ရာ IPI ကော်မတီ၏ သုံးသပ်ချက်များနှင့်အကြံပြုချက်များ ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာကို စက်တင်ဘာလ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်သွားမည်ဖြစ်သည်။